

Aleg

Aleg 934

Sprawozdanie

Wydziału krajowego o zarządzie krajowym składem publicznym, połączonym ze składem wolnym w Krakowie.

Wysoki Sejmie!

W ostatniem, niezalatwionem przez Wysoki Sejm, sprawozdaniu Wydziału krajowego z dnia 12. lipca 1910 LW: 79.289/910, dotyczącem Zarządu krajowym składem publicznym, połączonym ze składem wolnym w Krakowie, zaznaczyliśmy, że sprawa istnienia, względnie pozostawienia składu publicznego w dotychczasowem miejscu wymaga zbadania i bliższego rozpatrzenia wobec budowy nowego kolejowego dworca towarowego w Krakowie.

Wskutek tego zażądał Wydział krajowy opinii w tej sprawie od Magistratu król. stoł. m. Krakowa, od Izb handlowych w kraju i od Syndykatu rolniczego, nie mniej od Towarzystw rolniczych. Z nadesłanych odpowiedzi, a w szczególności z odpowiedzi Izby handlowej i przemysłowej w Krakowie wynika, że budowa nowego dworca kolejowego towarowego w Krakowie nie może być czynnikiem decydującym w sprawie pozostawienia składu publicznego w dotychczasowem miejscu, względnie w sprawie zwinięcia składu, lub budowy nowego w innem miejscu.

Odległość bowiem między składem publicznym a magazynem kolejowym towarowym wynosić będzie zaledwie 0.8 klm., skoro zaś kolej pozostawia magazyn dla przesyłek pospiesznych, oraz zsypy na węgiel obok składu zbożowego, więc utrzymywać będzie stały ruch ku krajowemu składowi publicznemu bez nakładania dalszych kosztów na skład i jego klientów.

Jeżeli zatem skład krajowy miałby nadal istnieć, to może pozostać na dotychczasowem miejscu i nie zachodzi, jak dotąd mniemano, potrzeba przeniesienia go bliżej nowego dworca towarowego.

Krakowska Izba handlowa podnosi, że za utrzymaniem kraj. składu publicznego w dotychczasowym jego charakterze przemawiają względy na obecne niekorzystne stosunki magazynowe w Krakowie, które przedstawiają się w sposób następujący. Magazyny krajowego składu publicznego posiadają powierzchnię magazynową około 5.440 m², po potrąceniu wynajętej powierzchni, jest do rozporządzenia około 4.300 m², stary magazyn kolejowy obejmuje 2.173 m², następnie istnieje jeszcze magazyn prywatny, prowadzony przez Bank hipoteczny, tak, że Kraków rozporządza poza składami krajowymi powierzchnią 2.893 m², prócz magazynu zbożowego na nowym dworcu mającego 2.400 m². Faktyczne zaś cyfry ruchu zbożowego, podane w piśmie Izby handlowej i przemysłowej z dnia 2/5 1911 L. 1575, przedstawiają, że Kraków miał w sezonie od jesieni 1910 aż do końca kwietnia 1911 — 7.600 wozów, ruchu zbożowego. Z tego przeszło drogą bezpośredniej reekspedycji przez Kraków 5.275 wozów, tak iż około 2.325 wozów zamagazynowano w Krakowie.

Jeżeli weźmiemy następnie pod uwagę ruch towarami innymi, to stwierdza Izba handlowa i przemysłowa w Krakowie, że ruch cały towarowy i rozwój handlowy Krakowa cierpi z powodu braku odpowiednich magazynów towarowych.

Wiele firm zmuszonych jest przechowywać towary w magazynach tryesteńskich, względnie w innych miastach i sprowadzać towary tam złożone w mniejszych partyach do Krakowa, mimo, że przez to tracą korzyść przesyłek całowozowych. Z braku magazynów nieraz wielkie transakcje omijają Kraków i kraj nasz. Stosunki te pogorszą się jeszcze z usunięciem starego dworca towarowego i przemianą ulicy Pawiej w główną arterję dojazdu ku nowemu dworcowi osobowemu; obecne magazyny, istniejące w obrębie miasta będą musiały bowiem być usunięte częścią dlatego, że odnośne parcele przeznaczono pod budowę dworca osobowego, a częścią z przyczyn komunikacyjnych.

Jeżeli względy publiczne t. j. interesa handlu na placu krakowskim wymagają, ażeby kraj. skład publiczny dalej spełniał swe funkcje jako publiczny dom składowy, to względem tym może się stać zadość albo w ten sposób, żeby kraj nadal zarządzał składem przez swoich urzędników jak dotąd, albo też w ten sposób, żeby kraj wdzierzał skład jakiejś instytucji czy też przedsiębiorstwu prywatnemu za oznaczony czynsz roczny, jednakże z tem zastrzeżeniem, aby wdzierzawiony magazyn był prowadzony dalej jako skład publiczny, dostępny dla każdego zgłaszającego się klienta, który wypełni przepisane w regulaminie warunki.

Izba handlowa krakowska jak poprzednio tak i teraz upatruje dwie przyczyny nie rentowania się składu krajowego: brak odpowiednich urządzeń technicznych i biurokratyczny sposób prowadzenia przedsiębiorstwa handlowego. Co do urządzeń technicznych, to od czasu, kiedy pismo Izby handlowej wystosowane zostało t. j. od maja przeprowadzono naprawę i ulepszenie windy elektrycznej tudzież niektóre pomniejsze zmiany w celu udogodnienia ubikacji składowych. Dalsze zmiany techniczne, mianowicie zaprowadzenie światła elektrycznego i pomnożenie torów przy magazynach, Wydział krajowy weźmie pod rozwagę. Co do sposobu prowadzenia przedsiębiorstwa, to Wydział krajowy zalecając zarządowi składu jak najskrupetniejszą obsługę interesentów i uwzględniania wszelkich słuszych życzeń a nawet starania o akwizycję klienteli, zgodził się na wniosek Zarządu na udzielenie przez inne Banki niż Bank krajowy zaliczek na towary złożone w składzie bez wystawiania warrantów, które okazały się niepraktyczne.

Wydział krajowy otrzymał od pewnego grona kapitalistów oświadczenie chęci kupna składu z żądaniem podania ceny kupna. Wobec tego, że oświadczenie to nie wymieniało ceny i wobec spodziewanego na pewno znacznego wzrostu ceny gruntów przy ulicy Warszawskiej w bliskim czasie z powodu przebudowy dworca

osobowego, Wydział krajowy nad sprzedażą obecnie się nie zastanawiał, zwłaszcza, że przytoczone powyżej względy publiczne przemawiają za utrzymaniem składu publicznego. Natomiast wziął Wydział krajowy pod rozwagę sprawę wydzierżawienia składu w całości z zastrzeżeniem zachowania mu charakteru składu publicznego. W tej mierze zapowiedzianem zostało z poważnej strony utworzenie ad hoc osobnego przedsiębiorstwa w formie towarzystwa z ograniczoną poręką jednakże do chwili zamknięcia tego sprawozdania nie otrzymał żadnej stanowczej oferty na dzierżawę składu.

Z tych powodów Wydział krajowy chociaż skłonny jest do wydzierżawienia składu na odpowiednich warunkach, nie może jeszcze przedłożyć Wys. Sejmowi stanowczego wniosku w sprawie dalszego prowadzenia składów, czy też ich wydzierżawienia, lecz musi ograniczyć się do sprawozdania z czynności administracyjnych.

Z dniem 31. grudnia 1911 roku pozostanie do zapłaty z tytułu zaciągniętej na założenie składów publicznych we Lwowie i w Krakowie pożyczki 800.000 K., jeszcze kwota resztująca w kapitale 102.304 K., tak, że w r. 1913 t. j. z dniem 1 lipca 1913 zostanie zaciągnięty z tego powodu dług zupełnie spłaconym.

Zamknięcie rachunków krajowego składu publicznego w Krakowie za rok 1910, które przedkładamy równocześnie Wys. Sejmowi przy sprawozdaniu Wydziału krajowego o zamknięciu rachunków funduszy krajowych za rok 1910, wykazuje w wydatkach wynik korzystniejszy o 2.797 K. 59 h., zaś w dochodach niekorzystniejszy o 2.904 K. 85 h. — zatem ogólny wynik jest niekorzystniejszy od budżetu o 107 K. 26 h.

Co do spraw administracyjnych, to również nadmieniamy, że Syndykat rolniczy z powodu wybudowania własnego magazynu wypowiedział najem ubikacyj zajmowanych dotąd, wskutek czego z dniem 31 grudnia 1911 opróżni w myśl kontraktu najmu, parter domu administracyjnego i magazyn pospirytusowy. W chwili wygotowania niniejszego sprawozdania przedłożyła nam Dyrekcyja składu wnioski w sprawie wynajęcia ubikacyj, zajmowanych przez Syndykat rolniczy.

W końcu w sprawach personalnych zaszły następujące zmiany.

Rozporządzeniem z dnia 27. października 1911. LW. 142.741 powołał Wydział krajowy Kazimierza Sicińskiego, oficyna rachunkowego krajowego zarządu sprzedaży soli do służby w biurze zarządu sprzedaży soli, uwalniając go od pełnienia powierzonych mu czasowo obowiązków likwidatora i buchaltera w składach, poruczył zaś funkcyonaryuszowi składów Józefowi Marcinkowi pełnienie prowizorycznie obowiązków likwidatora i kontrolora składów za wynagrodzeniem miesięcznym w kwocie 200 koron, a Franciszkowi Stankiewiczowi funkcyonaryuszowi składów pełnienie prowizorycznie obowiązków buchaltera w składach również za wynagrodzeniem miesięcznym w kwocie 200 koron.

Wskutek tych zmian zmieniono upoważnienie do podpisywania firmy.

Reskryptem z dnia 7 listopada 1911 LW: 146.677 upoważnił Wydział krajowy Dyrekcyę krajowego składu publicznego w Krakowie o wniesienie do sądu handlowego podania, iż firmę podpisywać będą w przyszłości pełniący obowiązki kierownika Jan Wąsikowski wspólnie z Franciszkiem Stankiewiczem pełniącym obowiązki buchaltera. W razie zaś przeszkody tych funkcyonaryuszy mają prawo podpisywania firmy dotychczasowi prokurzyści, magazynier składu Wilk lub kierownik filii krakowskiej Banku krajowego J. Armółowicz. Wydział krajowy przed-

Alegat I. składa wkońcu Wys. Sejmowi jako **aleg. I.** % wykaz obrotu zboża, towarów i warantów za czas od 1. maja 1910 do 30 czerwca 1911 roku i wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o zarządzie krajowym Składem publicznym, połączonym ze Składem wolnym w Krakowie.

Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomerji
z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Marszałek krajowy:

Badeni w. r.

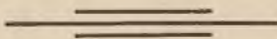
Sprawozdawca.

Dr. Tadeusz Pilat w. r.
Członek Wydziału krajowego.

Wykaz obrotu
zboża towarów i warrantów

w krajowym składzie publicznym w Krakowie

za czas od 1-go maja 1910 roku do 30-go czerwca 1911 roku

Obrót zboża i towarów w czasie od 1-go maja 1910 do 30-go czerwca 1911 r.

Miesiąc	Przyjęto zboża i towarów	Wydano zboża i towarów	Zapas z końcem miesiąca	Obrót
	cetnarów metrycz.	cetnarów metrycz.	cetnarów metrycz.	wagonów
Zapas z dniem 30-go kwietnia 1910 r.	23.876	—	—	—
Maj roku 1910	2.442	8.733	17.585	112
Czerwiec " "	1.662	7.784	11.463	94
Lipiec " "	2.458	8.826	5.095	113
Sierpień " "	3.896	3.889	5.102	78
Wrzesień " "	6.673	4.120	7.655	108
Październik " "	3.415	2.790	8.280	62
Listopad " "	3.977	3.304	8.953	73
Grudzień " "	4.204	3.086	10.071	73
Styczeń 1911	8.762	6.970	11.863	157
Luty " "	5.383	5.797	11.449	112
Marzec " "	7.321	8.928	9.842	162
Kwiecień " "	5.504	6.513	8.833	120
Maj " "	6.503	6.317	9.019	128
Czerwiec " "	2.500	3.505	8.014	60
Zapas z dniem 30. czerwca 1911 r.	—	8.014	—	—
	88.576	88.576		1.452
Przyjęto od 1/5 1910 do 30/6 1911	64.700			
Wydano " " " " "	80.562			
Obrót za czas od 1/5 1910 r. do 30/6 1911 r.	145.262			
				czyli wagonów 1.452 (tysiąc czterysta pięćdziesiąt dwa)

Obrót warrantów w czasie od 1-go maja 1910 do 30-go czerwca 1911 r.

Miesiąc	Wydano		Ściągnięto		Zapas z końcem miesiąca	
	sztuk	ubezpieczona wartość koron	sztuk	ubezpieczona wartość koron	sztuk	ubezpieczona wartość koron
Zapas z dniem 30-go kwietnia 1910 r.	—	—	—	—	—	—
Maj roku 1910	—	—	—	—	—	—
Czerwiec	—	—	—	—	—	—
Lipiec	—	—	—	—	—	—
Sierpień	—	—	—	—	—	—
Wrzesień	—	—	—	—	—	—
Październik	—	—	—	—	—	—
Listopad	—	—	—	—	—	—
Grudzień	—	—	—	—	—	—
Styczeń 1911	2	14.700	1	5.800	1	8.900
Luty	1	3.800	1	8.900	1	3.800
Marzec	6	22.200	1	3.800	6	22.200
Kwiecień	—	—	—	—	6	22.200
Maj	—	—	—	—	6	22.200
Czerwiec	1	5.000	—	—	7	27.200
Zapas z dniem 30. czerwca 1911 r.	—	—	7	27.200	—	—
	10	45.700	10	45.700	—	—
Wydano od 1/5 1910 do 30/6 1911	10	45.700				
Ściągnięto " " " " "	3	18.500				
Obrót za czas od 1/5 1910 r. do 30/6 1911 r.	13	64.200				
			czyli warrantów sztuk 13 (trzynaście)			

Z Drukarni Zakładu Narodowego im. Ossolińskich
pod zarządem Karola Jasińskiego

